

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/241/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4318200273
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Pogranová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4318200273.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Pogranovej a sudcov JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a JUDr. Vladimíra Novotného v právnej veci žalobkyne: C. F. nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. XX, D. W., zastúpená: JUDr. Vladimír Sidor, advokát so sídlom Železničná 4/A, Hlohovec, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. so sídlom Pribinova 25 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o zaplatenie 862,63 eur istiny s prísl., o odvolaní žalobkyne vo veci samej a o odvolaní žalovaného v časti výroku o náhrade trov konania proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 9Csp/7/2018-111 zo dňa 13. júna 2018, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej **p o t v r d z u j e .**

V časti výroku o nároku na náhradu trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** v tejto časti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Levice ako súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobu žalobkyne zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 497, § 501 ods.1 veta prvá Obchodného zákonníka, § 52 ods.1 až 4, § 54 ods.1, 2, § 100 ods.1, §107 ods.1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) zákona č.258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky tým, že žaloba žalobcu nebola dôvodne podaná. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa žalobou zo dňa 19.01.2018 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej 862, 63 eur, ktorá suma predstavuje bezdôvodné obohatenie žalovaného na úkor žalobkyne. Uviedla, že so žalovaným uzavrela dňa 17.06.2014 zmluvu o revolvingovom úvere číslo zmluvy 8500061879, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 1 500 eur. Pre absenciu obligatórnych náležitostí predmetne zmluvy je úver bezúročný a bez poplatkov. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaný v písomnom vyjadrení z 07.05.2015 (čl. 93) tvrdila, že námietka premlčania je absolútne bezdôvodná, nakoľko ak žalovaný tvrdí, že zmluvy sú v súlade so zákonom a neobsahujú žiadne neprijateľné podmienky, nemožno o bezdôvodnom obohatení vôbec hovoriť, pretože by podľa žalovaného nemal naň vôbec vzniknúť nárok (keďže zmluva mala byť bezúročná, nemohol sa žalobca bezdôvodne obohatiť). Tvrdí, že pokiaľ žalovaný ako profesionál v oblasti poskytovania úverov považuje svoje zmluvy, ktoré sám vytvára, za súladné so zákonom, nie je možné, aby spotrebiteľ mal mať vedomosť o tom, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, čo je okolnosťou podstatnou pre vznik bezdôvodného obohatenia. Žalovaný sa k žalobe písomne vyjadril (čl. 56), žiadal žalobu zamietnuť a súčasne vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej

doby podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Posledná úhrada žalobkyne z titulu predmetnej žaloby bola pripísaná na účet žalovaného 22.10.2015, pričom žaloba bola podaná 19.01.2018. Súd prvej inštancie mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že žalobkyňa ako dlžníka uzavrela so žalovaným ako veriteľom dňa 17.06.2014 zmluvu o revolvingovom úvere číslo 8500061879, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi revolvingový úver vo výške 1 500 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splatiť v 36 mesačných splátkach po 53,25 eur v celkovej tak výške 1 967 eur. Z prehľadu splácania (čl. 73) možno zistiť, že posledná splátka uskutočnená žalobkyňou bola na účet žalobcu pripísaná 22.10.2015 vo výške 965, 05 eur, podľa výpisu z účtu prevod na účet žalovaného urobila 21.10.2015 (čl. 20). Žalobkyňa žalobou podanou 19.01.2018 sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 862, 63 eur, ktorú sumu mal žalovaný získať na jej úkor bez právneho dôvodu. Právne vzťahy sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka. Zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru uzavrela právnická osoba s občanom, spotrebiteľom, preto sa vzťahujú na tento právny vzťah právne predpisy účinné v čase uzavretia úverovej zmluvy upravujúce práva a povinnosti spotrebiteľa. Úverová zmluva, ktorú uzatvorili dňa 17.06.2014 nebanková spoločnosť a občan spotrebiteľ je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľskou zmluvou podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. I keď je treba považovať úverovú zmluvu za absolútny obchod v zmysle § 273 Obchodného zákonníka, normy obchodného práva sú použiteľné len v prípade, že neodporujú úprave majúcej tu z povahy veci prednosť, teda úprave spotrebiteľských vzťahov podľa predpisov vydaných na ochranu spotrebiteľa a podporne Občianskeho zákonníka. Zmluva o spotrebiteľskom úvere je síce upravená v Obchodnom zákonníku, podľa svojho charakteru treba však právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými posudzovať v zmysle zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (platnom v čase uzatvorenia zmluvy) a príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, tiež iných predpisov o ochrane spotrebiteľa. Podstata právneho vzťahu založeného poskytnutím úveru je občianskoprávna. Úverová zmluva bola uzatvorená v čase, kedy Občiansky zákonník obsahoval ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách. Nesporné že právny vzťah, ktorý vznikol uzavretím zmluvy treba považovať za absolútny obchod, avšak právny režim sa spravuje predovšetkým zákonom o spotrebiteľských úveroch, subsidiárne sa aplikuje Občiansky zákonník všade tam, kde je to pre občana - spotrebiteľa výhodnejšie. Táto zmluva bola uzatvorená za účinnosti zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Keďže žalobkyňa ako fyzická osoba vystupuje v tomto právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalovaný vystupuje ako podnikateľ poskytujúci uvedenú službu, zmluva bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými vrátane úverových zmluvných podmienok bez možnosti žalobkyne meniť text a podmienky zmluvy, patrí táto úverová zmluva podľa obsahu nepochybne medzi spotrebiteľské zmluvy. Je to typová zmluva, v ktorej spotrebiteľ nemá možnosť meniť obsah a podmienky zmluvy. Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa mal za účel zosúladiť slovenské zmluvné práva s Európskym spotrebiteľským právom, hlavne s nepriamymi účinkami Smernice Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o neprimeraných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Nesporné je, že strany uzavreli spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi úver 1 500 eur, bola schválená výška revolvingu 1 500 eur (čl. 72) a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť peňažnú sumu v splátkach po 53,25 eur mesačne. Predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere je potrebné jednoznačne považovať za spotrebiteľskú zmluvu, preto súd skúmal vzhľadom na žalovaným vznesenú námietku premlčania nároku, či bol nárok žalobkyne uplatnený včas. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania, podľa prehľadu splácania (čl. 73) posledná splátka úveru bola na účet žalovaného pripísaná dňa 22.10.2015 vo výške 965, 05 eur. Žalobkyňa, podľa predloženého výpisu z účtu (čl. 20) uskutočnila prevod dňa 21.10.2015. Najneskoršie od 22.10.2015 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá skončí 22.10.2018. Žalobkyňa podala žalobu k súdu 19.01.2018, teda včas v trojročnej premlčacej dobe. V rámci plynutia trojročnej premlčacej doby však plynie aj dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá v danom prípade začala plynúť 21.10.2015, kedy sa žalobkyňa dozvedela, že zaplatila na úvere viac, než bola povinná a že na jej úkor sa žalovaný obohatil o 862, 63 eur a uplynula 21.10.2017. Dňom 21.10.2015 bol naplnený subjektívny prvok rozhodujúci pre začatie plynutia premlčacej doby pozostávajúci z dvoch zložiek, a to, že v tento deň mala žalobkyňa nepochybne vedomosť o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil a v akej konkrétnej výške. Žalobkyňa síce podala žalobu v trojročnej objektívne premlčacej dobe, avšak po uplynutí dvojročnej subjektívnej doby. Podľa § 2 zák. č. 1/1993 Zb. o zbierke zákonov Slovenskej republiky platí, že o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známe každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná. Platí tak aj pre žalobkyňu, že v čase keď uzatvárala zmluvu o úvere vedela v zmysle uvedenej domnienky, že úver je bezúročný a preto nemusela žalovanému platiť úroky a poplatky. S poukazom na uvedené súd žalobu zamietol, nakoľko žalobkyňa uplatnila svoje práva na súde po uplynutí dvojročnej

subjektívnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu sa už súd nezaoberal podstatou veci. Neobstojí argument žalobkyne, že námietka premlčania vznesená žalovaným je absolútne bezdôvodná, keď žalovaný tvrdí, že daná zmluva je súladná so zákonom a neobsahuje neprijateľné podmienky, teda ani nemožno o bezdôvodnom obohatení hovoriť, pretože by podľa žalovaného ani nemalo vzniknúť. Predsa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia si uplatnila žalobkyňa, teda žalobkyňa tvrdí, že došlo k bezdôvodnému obohateniu žalovaného a žalovaný využil svoje zákonné právo na vznesenie námietky premlčania. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa 257 CSP. Žalovaný mal v konaní plný úspech, nakoľko však ide o spotrebiteľský spor, nepriznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Žalobkyňa bola v zmluvnom vzťahu slabšou stranou voči žalovanému, uzavrela formulárovú zmluvu obsah ktorej nemohla nijak ovplyvniť a z takejto zmluvy si plnila svoje záväzky voči žalovanému.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil a vyhovel žalobe žalobkyne a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania. V odvolaní uviedla, že podáva odvolanie s poukazom na odvolacie dôvody uvedené v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d),f), h) CSP. Namietala, že súd prvej inštancie sa vo svojom rozhodnutí v otázke dôvodnosti žalovaným uplatnenej námietky premlčania obmedzil len na krátku konštatáciu a nezaoberal sa podstatou veci. Je na mieste záver, že vzhľadom na to, že súd sa meritom veci ani nezaoberal, teda nezistil ani to, či žaloba žalobkyne, resp. jej nárok existuje, pričom v prvom rade bolo potrebné, aby súd zmluvu podrobil súdnemu prieskumu, či obsahuje také vady, pre ktoré by mala byť vyhlásená súdom za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu aplikácie fikcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti ako dôsledok čiastočnej neplatnosti právneho úkonu, ktorým by v danom prípade mohla byť ktorákoľvek podstatná náležitosť zmluvy. Keďže súd nezisťoval základnú podmienku existencie nároku žalobkyne, o ktoré otázky existovala spornosť medzi stranami a s uvedeným bolo potrebné sa najprv vysporiadať a až po takom posúdení v závislosti od právneho názoru súdu (bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy) by súd mohol rozhodovať na základe preukázaného, či je nárok žalobkyne v prvom rade daný a následne premlčaný. Záver súdu je nielen arbitrárny a nepreskúmateľný, je rovnako aj predčasný, nakoľko súd nevyriešil základnú otázku o tom, či nárok existuje, to znamená, že právny záver súdu o tom, že nárok žalobkyne je premlčaný je zjavne nesprávny, totiž nárok ešte nebol zistený súdom, iba súd je oprávnený posudzovať platnosť, resp. neplatnosť právnych úkonov záväzným spôsobom pre obe strany. Súd síce uviedol, že záver urobil, neuviedol však, čo bolo predmetom dokazovania a čo mal za preukázané. Pokiaľ súd poukázal na Zbierku zákonov, táto vedomosť žalobkyne je len predpokladaná, nie preukázaná a žalovaný nijako nepreukázal, že by žalobkyňa mala skoršiu vedomosť o tom, že by vedela o tom, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, napokon odporuje logike veci to, že žalobkyňa s plným vedomím mala preukázať žalovanému sumu, o ktorej vedela. Napokon žalobca vzhľadom k tomu, že súd sa nezaoberal podstatou veci, nevie ani v čase podania odvolania, či zmluva je bezúročná a bez poplatkov. S poukazom na ustanovenie § 220 ods. 2 CSP, článok 6 ods. 1 Dohovoru uviedla, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nespĺňa ani elementárne požiadavky na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Rozhodnutie je arbitrárne, postráda akúkoľvek úvahu súdu o tom, na základe čoho súd dospel k záverom, ktoré uviedol v odôvodnení rozhodnutia, aké dôkazy vykonal, ktoré skutočnosti, mal za preukázané. Teda považuje rozsudok za arbitrárny a nepreskúmateľný bez opory v právnom poriadku, bez aplikácie príslušných ustanovení nielen Zákona o spotrebiteľských úveroch, rovnako Občianskeho Zákonníka pokiaľ ide o kogentnú právnu úpravu neprijateľných zmluvných podmienok na ochranu spotrebiteľa, ktoré je súd povinný z úradnej povinnosti skúmať bez ohľadu na to, či spotrebiteľ uvedené v konaní namietá alebo nie. Žalobkyňa žiadala o vydanie bezdôvodného obohatenia v dôsledku zjavných väd zmluvy. Predpokladala, že nastala zákonná sankcia, fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s prihliadnutím na početnú rozhodovaciu prax. Poukázala na princíp právnej istoty s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo 201/2014, rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 87/1993, sp.zn. PL. ÚS 16/1995, sp.zn.II. ÚS 80/1999, sp.zn. II. ÚS 245/2005, sp.zn. IV. ÚS 14/2007, sp.zn. III. ÚS 300/06, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/241/2009, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Beian proti Rumunsku, nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 192/06. Ďalej uviedla, že z bodu 21. rozsudku vyplýva ako súd posúdil premlčanie. Poukázala v tomto na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/256/2010 zo dňa 28.09.2011. Ďalej uviedla, že rozhodujúcim okamihom pre vznik subjektívnej vedomosti je, kedy žalobkyňa zistila, že na súdenú zmluvu plniť nemala, nie, že plnila. Teda žalovaný vznesol zjavne účelovú námietku, žiadnym dôkazom tvrdenie o subjektívnej vedomosti žalobkyne nepodporil, čo je nevyhnutným predpokladom o tom, aby bolo spoľahlivo ustálené, či žalobkyňa skutočne o bezdôvodnom obohatení vedela. Totiž z právnej

úpravy v tejto otázke jasne vyplýva, že musí ísť o preukázanú, nie predpokladanú vedomosť. Žalovaný zjavne neunesol dôkazné bremeno ohľadne preukázania rozhodujúcich skutočností relevantných z hľadiska začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, napriek tomu súd vyhodnotil námietku bez ďalšieho tak, že žalobu zamietol. Žalovaný popieral všetky tvrdenia súvisiace s údajnou neplatnosťou alebo údajnou bezúročnosťou a alebo bezpoplatkovosťou zmluvy. Samotná táto skutočnosť naznačuje tomu, že námietka premlčania je absolútne nedôvodná, pretože ak žalovaný tvrdí, že jeho zmluvy sú v súlade so zákonom a neobsahujú žiadne neprijateľné podmienky, nemožno o bezdôvodnom obohatení vôbec hovoriť, pretože by podľa žalovaného nemal vôbec na neho vzniknúť nárok. V tejto súvislosti si treba uvedomiť, že pokiaľ žalovaný ako profesionál v oblasti poskytovania úverov považuje svoje zmluvy, ktoré sám vytváral, za súladné so zákonom, nie je možné, aby spotrebiteľ mal vedomosť o tom, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov, čo je okolnosťou podstatnou na vznik bezdôvodného obohatenia. V prípade subjektívnej premlčacej doby je jej začiatok viazaný na skutočnú vedomosť žalobkyne o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o osobe, ktorá sa na jej úkor obohatila. Slová „keď sa oprávnený dozvie“ je potrebné vykladať v tom zmysle, že žalobkyňa musela nadobudnúť vedomosť o skutočnostiach uvedených v ust. § 107 ods. 1 OZ. Nie je možné len predpokladať, že by žalobkyňa mohla skutkové okolnosti vedieť, alebo že by sa to mohla dozvedieť, alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Uvedený zákonný predpoklad je potvrdený v desiatkach rozhodnutí súdov, vrátane rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a ČR, napr. NS SR sp. zn. 2Cz 35/77 v spojení s uznesením ÚS SR sp. zn. III. ÚS 413/2013, NS ČR sp. zn. 3Cdo 4366/2007, NS SR sp. zn. 5 Cdo 121/2009, NS ČR sp. zn. 33 Odo 477/2001. Rozsah požadovanej skutočnej vedomosti žalobkyne vyplýva priamo z právnej úpravy a rozdeľuje sa na dve základné časti, ktorými sú vedomosť o osobe, ktorá sa obohatila a vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ak má byť dodržaný výklad posúdenia vedomosti žalobkyne o bezdôvodnom obohatení, ako ho opakovane konštatujú Najvyšší súd SR a ČR, potom možno zároveň tvrdiť, že ak žalobkyňa mala zistiť skutočnú, nielen predpokladanú vedomosť o bezdôvodnom obohatení, musela poznať nasledovné skutočnosti a to existenciu uzatvorenej zmluvy, rozsah povinností vyplývajúcich jej zo zmluvy a samotné plnenie zo zmluvy na účet žalovaného, skutočnosť, že zmluva o úvere je vadná v rozpore so zákonom, preto sa na ňu vzťahuje zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Na to, aby bezdôvodné obohatenie vzniklo je totiž zo zákona potrebné, aby sa uplatnila fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a na uplatnenie tejto fikcie je zasa potrebné, by boli splnené predpoklady presne špecifikované v zákone o spotrebiteľských úveroch (vadnosť zmluvy). Teda na to, aby sa žalobkyňa skutočne dozvedela o bezdôvodnom obohatení, musela by skutočne vedieť, že na zmluvu o úvere sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti vyplývajúca zo zákona. Teda v tomto prípade nadobudnutie skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vadnosti jeho zmluvy o úvere je jednou z podstatných okolností, o ktorých sa musí dozvedieť, aby bola naplnená subjektívna stránka jeho vedomostí o bezdôvodnom obohatení. Následne už právna kvalifikácia plnenia na účet tretej osoby (žalovaného) nie je žiadnym spôsobom významná a to aj v prípade, ak by spotrebiteľ nevedel o tom, že takéto plnenie je možné považovať za bezdôvodné obohatenie. V tejto súvislosti poukázala aj na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu ČR a Najvyššieho súdu SR, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 121/2009 a Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo 3306/2007. Uviedla, že z judikatúry niektorých súdov vyplýva, že pri požiadavke na skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení sa nemá na mysli znalosť právnej kvalifikácie. Pri posúdení plynutia subjektívnej premlčacej doby nie je bez významu ani určenie toho, či v konkrétnom prípade ide o plnenie získané bez právneho dôvodu alebo plnenie získané z neplatného právneho úkonu. V tomto prípade jednoznačne na začiatku existoval právny dôvod plnenia, ktorým je samotná písomná zmluva o úvere uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným, na základe ktorej žalobkyňa plnila svoje povinnosti ako jej vyplývali zo zmluvy. Vzhľadom na uvedené teda možno hovoriť o bezdôvodnom obohatení získanom bez právneho dôvodu, keďže právny dôvod existuje a je ním zmluva s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cdo 237/2005. Ak berie do úvahy povahu jednotlivých dôvodov vzniku bezdôvodného obohatenia, pričom zároveň platí, že v oboch prípadoch existuje písomná zmluva, na základe ktorej zmluvné strany plnili, potom by sa na bezdôvodné obohatenie získané plnením žalobkyne z úverovej zmluvy malo nazerať ako na bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatného právneho úkonu. Potom v prípade bezdôvodného obohatenia získaného z neplatného právneho úkonu je absolútnou nevyhnutnosťou a štandardným postupom potvrdeným zo strany najvyšších súdnych autorít posudzovanie momentu, kedy sa oprávnený subjekt (žalobca) reálne o vadnosti úkonu ako skutočnosti rozhodne pre vznik bezdôvodného obohatenia, dozvedel. Poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 3306/2007, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 121/2009, Krajského súdu Prešov sp. zn. 19Co/254/2014, Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8Co/256/2013, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 44/2008. Dôležité je nezabúdať tiež na to, že v rámci spotrebiteľských

vzťahov sa niektoré právne zásady uplatňujú odlišným spôsobom. Celá argumentácia súdu je založená výlučne za predpoklade, že neznalosť zákona neospravedlňuje s poukazom súdu na Zbierku zákonov, resp. znalosť zákona sa u každého subjektu automaticky predpokladá. V tejto súvislosti je zásadným faktom existencia ustáleného názoru Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, ktorý bol vyslovený v mnohých rozhodnutiach a podľa ktorého zásada *vigilantibus iura scripta sunt* (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských veciach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 MCdo 9/2012, 5 MCdo 50/2012, 5 MCdo 11/2012, 6 Cdo 1/2012, 2 MCdo 1/2012, 6 MCdo 9/2012, 5MCdo 2/2012 a rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 258/2015, III. ÚS 515/2015, III. ÚS 620/2015 a mnohé ďalšie. Premlčanie a plynutie premlčacích lehôt je pritom jedným z ukázkových príkladov právneho inštitútu, ktorý spadá pod použitie zásady *vigilantibus iura scripta sunt* s poukazom na rozhodnutie NS SR sp. zn. 1 M Cdo 8/2008. Teda ak by bol aj správny výklad žalovaného o spôsobe plynutia subjektívnej premlčacej doby, čo nie je, potom by tento jednoznačne nebolo možné uplatniť v prípade, ak na strane oprávneného subjektu vystupuje spotrebiteľ. Je potom na žalovanom, ako v spore preukáže, že žalobkyňa už v čase podpísania zmluvy, resp. zaplattenia poslednej splátky vedela, že zmluva je v rozpore so zákonom, pričom túto skutočnosť sám žalovaný vyvracia, keď považuje zmluvu za súladnú so zákonom, ako preukáže, že žalobkyňa mala už 21.10.2015 vedomosť o bezdôvodnom obohatení. Tieto tvrdenia žalovaného popiera a v súlade s § 151 CSP uvádza, že žalobkyňa v žalovanom deklarovanom období nemala vedomosť o bezúročnosti zmluvy z dôvodov, že sám žalovaný neuznáva argumentáciu žalobkyne, že by mal byť úver bezúročný, bez poplatkov, preto neexistuje racionálny argument, prečo by mal spotrebiteľ mať o bezúročnosti vedomosť, je v rozpore so zdravým uvažovaním, aby akákoľvek osoba vstupovala a plnila v právnom vzťahu, o ktorom vie, že je v rozpore so zákonom a v tomto zotrvala do splatenia všetkých záväzkov, čím by „dobrovoľne“ znižovala svoj životný štandard, že tým, že žalobkyňa plnila svoje povinnosti zo zmluvy a uhradila všetky splátky znamená, že považovala zmluvu za súladnú so zákonom, o vzniku bezdôvodného obohatenia nemala vedomosť. Žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočností, ktoré sú mu na prospech (premlčanie nároku). Námietka premlčania je tak len formálna, žalovaný nepredložil jediný dôkaz o vedomosti žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia aj s poukazom na aktuálnu rozhodovaciu prax v roku 2018 a to rozhodnutia Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/49/2018-126 zo dňa 24.04.2018, Krajského súdu Banský Bystrica sp. zn. 15Co/428/2016 zo dňa 21.03.2018, Krajského súdu Prešov zo dňa 18.01.2018 sp. zn. 25Co/75/2017, Okresného súdu Svidník zo dňa 22.02.2018 sp. zn. 7Csp 144/2017, rozhodnutie OS Čadca zo dňa 22.02.2018 sp. zn. 5C/31/2017.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Uviedol, že z obsahu záverov súdu prvej inštancie nie je možné dospieť k žiadnym konkrétnym okolnostiam, z ktorých súd vychádzal pri posúdení oprávnenosti nároku na náhradu trov konania. V predmetnom prípade nebolo dostatočným spôsobom posúdené, ktoré skutočnosti súd prvej inštancie vzal za dokázané a o ktoré skutočnosti oprel svoje skutkové zistenia a v akých preukázaných skutočnosti pri vykonaní a zhodnotení procesu dokazovania vo svojich úvahách vychádzal, čím nebola naplnená požiadavka práva účastníka na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Za arbitrárny, resp. nie dostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia, či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru (Uznesenie ÚS SR č. I ÚS 19/02 zo dňa 13. marca 2002). V podmienkach vedeného konania je takýmto záverom konštatovanie súdu o tom, že žalobkyňa ako spotrebiteľ uzatvorila formulárovú zmluvu napriek tomu, že žalovaný bol celom rozsahu úspešný. Pritom je nutné poznamenať, že vopred pripravené znenie spotrebiteľských dokumentov je prirodzenou súčasťou úverových produktov a všeobecne všetkých spotrebiteľských vzťahov. Čo je dôležité je naopak to, či žalobca mal možnosť o predmetnej listine nadobudnúť vedomosť, alebo nie. V podmienkach tohto konania táto okolnosť ani nebola sporná, nakoľko zároveň ide o samotnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. S poukazom na ustanovenia § 255 ods. 1, § 256, § 257 CSP uviedol, že v predmetnom konaní nie je možné dospieť k záveru, že by v danom prípade existovali podľa § 257 CSP dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by súd nemal žalovanému priznať náhradu trov konania. Zastal názor, že na náhradu trov konania má žalovaný zákonné právo, nakoľko mal vo veci plný úspech.

4. Žalobkyňa sa vyjadrila k odvolaniu žalovaného. Uviedla, že žalovaný svojim konaním spôsobil vznik sporu. Žalobkyňa sa zrejmy nesúladi zmluvy o úvere so zákonom pokúsila so žalovaným riešiť mimosúdnou cestou. O uvedenom informovala súd aj v žalobnom návrhu. Žalovaný bol listom upozornený na bezúročnosť a bezpoplatkovosť zmluvy o úvere, bol požiadaný o riešenie vzniknutej

situácie. Reakcia žalovaného bola negatívna a svojim vyjadrením vyjadril svoj negatívny postoj dňa 11.07.2017 k zmiernemu vyriešeniu veci. Aj vzhľadom na odpoveď žalovaného žalobkyňa ako spotrebiteľ bola nútená brániť svoje práva prostredníctvom žalobného návrhu na súde. Osobou, ktorá zapríčinila podanie žalobného návrhu bol žalovaný. Žalovaný je stranou, ktorá prijala od žalobkyne úhradu finančných prostriedkov nad rámec poskytnutého plnenia. Žalovaný konal v rozpore s platnou právnou úpravou, bezdôvodne sa obohatil na úkor žalobkyne. Takéto konanie žalovaného je v rozpore s dobrými mravmi, keďže všetky informácie mal a vedel, že nárok žalobkyne je dôvodný, čo i len v časti. S poukazom na ustanovenie § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa uviedla, že ide rozhodnutie v neprospech slabšej strany sporu. Poukázala na to, že žalobkyňa v tejto veci bola spotrebiteľom, ktorý sa domáhal ochrany svojich práv voči podnikateľskému subjektu, ktorý od neho neoprávnene prijal úhradu neexistujúcej pohľadávky. Z uvedeného je zrejmé, že priznaním náhrady trov konania žalovanému, ktorý súdne konanie spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom a ktorý navyše prijal od druhej strany plnenie, na ktoré nemá nárok, by nebol dosiahnutý zámer, ktorý samotný inštitút trov konania plní a má plniť. Rovnako odborná literatúra a súdna prax výslovne uvádzajú, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné zvážiť aj sociálny aspekt, t.j. osobné, majetkové a zárobkové pomery oboch strán, pričom v tomto prípade na jednej strane stojí subjekt, fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorý sa jediným možným spôsobom bránil proti neoprávnenému konaniu veriteľa, na druhej strane stojí právnická osoba - podnikateľ, ktorý v rozpore so zákonom vylákal plnenie zo zmluvy obsahujúce zásadné nedostatky v neprospech spotrebiteľa. Napokon aj úprava OSP a CSP výslovne počítajú s tým, že za určitých okolností je možné a potrebné prihliadnúť pri sporových konaniach aj na iné okolnosti ako len na pomer úspechu vo veci. Ide pritom práve o takéto prípady, keď jedna zo strán svojim konaním spôsobila, že druhá strana podala návrh na začatie konania. S poukazom na ustanovenia § 255 ods. 1, § 256 ods. 2 CSP a rozhodovaciu prax súdov Slovenskej republiky, ako aj na § 257 uviedla, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Okrem toho tento výklad možno podporiť aj povinnosťou súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručenú článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. S poukazom na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v danej veci nejde o štandardný súkromno-právny vzťah, ale o spotrebiteľský vzťah. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva, lepšiu dostupnosť právnych služieb a nakoniec možno stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto zmluvné vzťahy je charakteristické, že spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii využívaný moment prekvapenia, neskúsenosti spotrebiteľa. Poukázala tiež na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 620/2015 -12 zo dňa 08.12.2015, na článok 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C 473/00 Cofidis. Ďalej uviedla, že je zrejmé, že vnútroštátna právna úprava i právna úprava Spoločenstva prezumuje skutkovú i právnu nevedomosť spotrebiteľa vzhľadom na špecifika právneho vzťahu medzi veriteľom a spotrebiteľom. Poukázala na to, že žalobkyňa mala k dispozícii vadnú zmluvu, ktorá nespĺňa kogentné náležitosti v zmysle príslušnej úpravy na ochranu spotrebiteľa, čo napokon konajúci súd nijakým spôsobom neposudzoval len uzavrel, že nárok žalobkyne je premlčaný, ale nebolo zistené, či nárok vôbec vznikol. Jediné skutkové okolnosti, ktoré spravidla spotrebiteľ v čase existencie záväzku pozná sú existencia zmluvy a jej obsah, nie právne posúdenie. Teda ani prípadná snaha prezumovať u spotrebiteľa jeho vedomosť o existencii Zákona o spotrebiteľských úveroch nie je na mieste. Totiž potom by platilo, že spotrebiteľ musí poznať všetky zákony uverejnené v Zbierke zákonov, poznať i obsah, aby bolo možné hovoriť o jeho vedomosti, čo samozrejme možné nie je. Druhou zmluvnou stranou je veriteľ, ktorý je v oblasti poskytovania spotrebiteľských úverov profesionálom s rozsiahlym právnickým aparátom, ktorý je povinný poznať príslušnú právnu úpravu súvisiacu s kogentnými príkazmi, účelom ktorých je ochrana spotrebiteľa a je objektívne zodpovedný za vady formulárovej žalovaným koncipovanej zmluvy. Žalobkyňa sa domáhala svojich práv potom, ako sa od právneho zástupcu dozvedela, že zmluva môže trpieť takými vadami, pre ktoré môže byť vyhlásená súdom za bezúčinnú a bez poplatkov. Žalovaný spôsobil vznik sporu, skoncipoval vadnú zmluvu, na predsporovú výzvu nereagoval, vzniesol námietku premlčania v subjektívnej lehote bez akéhokoľvek preukázania subjektívnej vedomosti žalobkyne a napokon sa domáha priznania práva na trovy konania. Teda v tejto časti konania spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho už porušeného práva síce nevie, či jeho zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúčinná a bez poplatkov, ale jeho neposúdený nárok bol zamietnutý a žalovaný podal odvolanie, ktorým sa domáha priznať ďalšie plnenie trovy konania. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol v zmysle odvolania

žalobkyne a súčasne zaviazal žalovaného k náhrade trov odvolacieho konania žalobkyne vo výške 100 %.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj ako „CSP“) po zistení, že odvolania žalobkyne a žalovaného boli podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňajú náležitosti § 363 CSP, prejednal odvolania bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ustanovení § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a v časti náhrady trov konania napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods.1 písm. b) CSP zrušil a vec v tejto časti vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods.1 CSP.

6. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

7. Podľa § 387 ods.2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa v danej právnej veci žalobou zo dňa 19.01.2018 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 862,63 eur s prísl. z titulu bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 17.06.2014 uzatvoril žalovaný so žalobkyňou zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č.8500061879, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyňi peňažné prostriedky vo výške 1 500 eur. Žalobkyňa predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovala za bezúročnú a bez poplatkov s poukazom na porušenie, resp. absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere s poukazom na ustanovenie § 9 ods. 2 písm. j) v spojení s ustanovením § 11 ods. 1 písm. d), § 9 ods.2 písm. k), f) v spojení s § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, namietala absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy, resp. jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť aj vzhľadom na nesprávne uvedenú výšku úrokovej sadzby v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, namietala neprijateľnosť zmluvných podmienok s poukazom na ustanovenie § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zároveň žalobkyňa namietala absolútnu neplatnosť Dohody uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 17.06.2014 ako závislej zmluvy s poukazom na rozpor s dobrými mravmi. Žalobkyňa vzhľadom na vyššie uvedené poukázala na tú skutočnosť, že pokiaľ potom uhradila žalovanému sumu 2 312,63 eur a žalovaný jej poskytol úver vo výške 1 500 eur, došlo na strane žalovaného k vzniku bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne vo výške žalovanej istiny. Žalovaný sa písomne vyjadril k podanej žalobe, navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť namietajúc, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky náležitosti podľa ustanovenia § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v súlade s ustanovením § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalovaný zároveň namietal premlčanie uplatneného právneho nároku z titulu bezdôvodného obohatenia z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby s poukazom na ustanovenie § 107 ods.1 Občianskeho, keď posledná úhrada žalobkyne bola pripísaná na účet žalovaného dňa 22.10.2015. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k žalobe uviedla k uplatnenej námietke premlčania zo strany žalovaného, že námietka premlčacia je účelová, žalovaný nepreukázal, že v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa mala vedomosť o tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je v rozpore so zákonom.

9. Žalobkyňa podala odvolanie voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie z dôvodu uvedeného v ustanovení § 365 ods. 1 písm. d),f), h) CSP.

10. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje právnu vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd - neaplikoval príslušnú právnu normu, t.j. úplne opomenul aplikovať príslušnú právnu normu, - aplikoval nesprávnu právnu normu, t.j. namiesto

príslušnej právnej normy aplikoval normu inú, - obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo - správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

11. Súd prvej inštancie v danej právnej veci v otázke právneho posúdenia veci v spornej otázke (premlčania uplatneného právneho nároku z titulu bezdôvodného obohatenia) zaujal právny názor s poukazom na ustanovenia § 107 ods.1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, že pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby (§ 107 Občianskeho zákonníka) v trvaní dvoch rokov je rozhodujúce, kedy sa žalobkyňa skutočne dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia na jej úkor a subjekte, ktorý sa bezdôvodne obohatil. Rozhodujúci je teda subjektívny moment, kedy sa žalobkyňa o svojom práve skutočne mohla a musela dozvedieť. Žalobkyňa podala žalobu na súd v rámci plynutia trojročnej premlčacej doby. Žalobkyňa uhradila žalovanému poslednú splátku dňa 21.10.2015, ktorá bola pripísaná na účet žalovaného dňa 22.10.2015. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že už dňom 21.10.2015 boli žalobkyni známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia, teda komu a v akej výške plnila a subjektívna premlčacia doba uplynula dňom 21.10.2017. Žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie žalovanej sumy uplatnila na súde až dňa 19.01.2018, t.j. po uplynutí dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Keďže žalovaný v konaní relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, v danej veci nebolo možné žalobkyni premlčané právo priznať. Súd prvej inštancie v tomto právnom posúdení poukázal na to, že žalobkyňa v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalobkyňa vedela v zmysle domnienky ustanovenej v ustanovení § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov.

12. Podľa § 100 ods.1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

13. Premlčanie je uplynutie času ustanoveného v zákone na vykonanie práva, ktorý uplynul bez toho, aby sa právo bolo vykonalo, v dôsledku čoho povinný subjekt môže čeliť súdnemu uplatneniu práva námietkou premlčania. Použitie námietky premlčania má za následok zánik nároku patriaceho k obsahu práva, teda zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému priznať. Námietku premlčania môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci. Vznesenie námietky premlčania po márnom uplynutí premlčacej doby má tie právne dôsledky, že súd oprávnenej osobe premlčané subjektívne občianske právo nemôže priznať, lebo vznesením námietky premlčania dlžníkom došlo k zániku nároku a súd musí žalobu veriteľa, ktorou sa tohto premlčaného práva domáha, zamietnuť. Uplatnením námietky premlčania na súde prestáva byť subjektívne právo vynútiteľné.

14. Podľa § 107 ods.1 Občianskeho zákonníka právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

15. Podľa § 107 ods.2 Občianskeho zákonníka najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

16. Podľa § 2 zákona č. 1/1993 Z. z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky o všetkom, čo bolo v Zbierke zákonov uverejnené, platí domnienka, že dňom uverejnenia sa stalo známym každému, koho sa to týka; domnienka o znalosti vyhlásených všeobecne záväzných právnych predpisov je nevyvrátiteľná.

17. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia je právom majetkovým a preto sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia sa teda môže premlčať tak v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Subjektívna premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než objektívne premlčacie doby. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného

obohatenia a kto ho získal, sa totiž oprávnený nemôže dozvedieť skôr, než bezdôvodné obohatenie vôbec vzniklo. Preto ani subjektívna lehota nemôže začať plynúť skôr, než vznikne právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorého sa týka. O tom, že došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal, sa oprávnený dozvie vtedy, keď pozná skutkové okolnosti, z ktorých možno usudzovať na získanie bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, a to aspoň v takej výške (objektívne vyčíslenej v peniazoch), že právo na jeho vydanie možno dôvodne uplatniť na súde. Rozhoduje skutočná, nie predpokladaná znalosť okolností uvedených v ustanovení § 107 ods. 1.

18. Oprávnený sa dozvie o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor obohatil vtedy, keď skutočne (preukázateľne) zistí skutkové okolnosti, na základe ktorých môže podať žalobu o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď nadobudne vedomosť o rozsahu bezdôvodného obohatenia a o osobe obohatenej, a to bez ohľadu na to, že sa o týchto skutočnostiach mohol dozvedieť aj skôr. To, kedy sa oprávnený dozvedel (dospel k záveru), ako takýto jeho nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby vôbec relevantné. (Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 67/2011).

19. Podľa § 451 ods.1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

20. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

21. Podľa § 9 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

22. Podľa § 9 ods.2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a/ druh spotrebiteľského úveru,

b/ obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatváraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c/ adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d/ meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e/ identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f/ dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g/ celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h/ opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i/ úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k/ výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l/ právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m/ súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n/ prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o/ úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p/ upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q/ veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r/ výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s/ informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t/ právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u/ spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v/ informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w/ právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x/ názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y/ priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota

ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

23. Podľa § 11 ods.1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),

c/ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d/ v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e/ veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

24. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku a odvolací súd sa zároveň v celom rozsahu stotožňuje aj s právnymi závermi súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nevidel dôvody, pre ktoré by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

25. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami sporu je potrebné posudzovať podľa vyššie citovaného zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa ako fyzická osoba vystupovala v danom právnom vzťahu ako spotrebiteľ a žalovaný vystupoval ako dodávateľ, keď žalobkyňa pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Predmetná úverová zmluva nebola individuálne dojednané, keďže bola vyhotovená na formulári s obsahom a zmluvnými podmienkami vopred pripravenými bez možnosti žalobkyne ako spotrebiteľa ovplyvniť, meniť ich obsah a žalovaný v spore nepreukázal opak. Predmetnú zmluvu o úvere je potrebné posúdiť aj z hľadiska ďalších právnych predpisov upravujúcich spotrebiteľské zmluvy, nie len v kontexte zákona o spotrebiteľských úveroch, ale aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody je potrebné predmetnú zmluvu v zmysle § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka považovať za zmluvu spotrebiteľskú. Keďže zmluvou o úvere sa žalovaný ako dodávateľ zaviazal poskytnúť žalobkyni ako spotrebiteľovi dočasne peňažné prostriedky vo forme úveru a žalobkyňa ako spotrebiteľ sa zaviazala poskytnuté peňažné prostriedky zvýšené o príslušný poplatok vrátiť, ide o spotrebiteľský vzťah. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z. z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva a uvedené ustanovenie sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené aj pred účinnosťou uvedenej novely Občianskeho zákonníka. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov je preto možné sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, ako aj s právnym názorom žalobcu, že predmetná zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou.

26. Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie dospel k záveru, že pokiaľ si žalobkyňa v konaní uplatnila právny nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia dôvodiac tým, že predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere pre absenciu obligatórnych náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z. z.

o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy považuje za bezúročnú a bez poplatkov a vzhľadom na výšku poskytnutého úveru zo strany žalovaného žalobkyni a výšku úhrad žalobkyne titulom predmetného úveru žalovanému, vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie vo výške 862,63 eur podľa ustanovenia § 451 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka, ktoré žalovaný získal plnením bez právneho dôvodu, keď žalovaný nemal právny nárok titulom predmetnej spotrebiteľskej zmluvy od žalobkyne na úhradu úrokov a poplatkov, preto je žalovaný povinný ho vydať žalobcovi, za stavu, že žalovaný dôvodne namietal v konaní premlčanie uplatneného právneho nároku, vznesením námietky premlčania žalovaným došlo k zániku nároku žalobkyne a súd musel žalobu žalobkyne, ktorou sa tohto premlčaného práva domáhala, zamietnuť. Odvolací súd na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie uvádza, že pri práve na vydanie bezdôvodného obohatenia Občiansky zákonník stanovuje kombinovanú premlčaciu dobu subjektívnu a objektívnu. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a objektívna premlčacia doba je trojročná, resp. desaťročná. Pokiaľ márne uplynula aspoň jedna z týchto premlčacích dôb a je vznesená námietka premlčania, nemožno právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať. Rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 67/2011 pri posudzovaní otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vychádza z ustálenej súdnej praxe, že pre jej začiatok je rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v danom konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, že pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je rozhodujúci subjektívny moment, kedy sa oprávnený dozvie také okolnosti, ktoré sú relevantné pre uplatnenie jeho práva na súde. Z obsahu spisu v danej právnej veci vyplýva, že žalobkyňa vykonala úhradu žalovanej istiny na účet žalovaného dňa 21.10.2015, ktorá bola pripísaná na účet žalovaného dňa 22.10.2015 (ktorá skutočnosť nebola medzi stranami sporná). Podľa názoru odvolacieho súdu týmto dňom začala žalobkyni plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba v zmysle § 107 ods. 1 OZ. Pokiaľ žalobkyňa od počiatku plnila bez právneho dôvodu s poukazom na ustanovenia § 9, § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase uzatvorenia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy, už v tomto okamihu boli žalobkyni známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda komu plnila a v akej výške. V danej právnej veci potom žalobkyňa svoj nárok na zaplatenie žalovanej istiny uplatnila na súde po uplynutí tejto subjektívnej premlčacej doby. Keďže žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie právne relevantným spôsobom vzniesol námietku premlčania, odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom súdu prvej inštancie, že za daného preukázaného skutkového stavu nebolo možné žalobkyni premlčané právo priznať a v rámci zásady procesnej ekonomie sporu vec ďalej posudzovať. Odvolací súd zdôrazňuje, že to, kedy sa žalobkyňa dozvedela (dospela k záveru), ako takýto jej nárok, vyplývajúci z týchto skutkových okolností, možno právne kvalifikovať, nie je pri posudzovaní okamihu začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby relevantné.

27. Odvolací súd dodáva, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003). Judikatúra EŠLP nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci riadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutie súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozsudku v zmysle § 220 CSP a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za preskúmateľné v takej miere, že nedošlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces, keď súd prvej inštancie dal odpoveď na tie otázky nastolené sporovými stranami, ktoré mali pre vec podstatný význam, ktorá odpoveď dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby súd zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu, teda obsahuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia, teda odôvodnenie dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

28. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody odvolateľky v podanom odvolaní ďalej dospel k záveru, že súd prvej inštancie vyhodnotil všetky vykonané dôkazy jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti, prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo v súlade s ustanoveniami § 191 CSP. Odvolací dospel k záveru, že v danej právnej veci doposiaľ vykonaným dokazovaním boli preukázané rozhodujúce skutočnosti, súd rozhodol na základe zisteného skutkového stavu veci, keď je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie v súlade s ustanovením § 185 ods.1 CSP rozhoduje o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná a ktoré nie.

29. Z vyššie uvedených podstatných dôvodov odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

30. Podľa § 389 ods.1 písm. b) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

31. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia 389 ods.1 písm. b) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Povinnosť súdov rozhodnutie odôvodniť v súlade s vyššie citovaným ustanovením je jedným z princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z článku 36 a nasledujúcich Listiny základných práv a slobôd, ktorý predstavuje súčasť práva na spravodlivý proces. Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

32. Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní v danej právnej veci, pokiaľ sa jedná o rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania, neriadil vyššie uvedenými zásadami právneho štátu. Právo na spravodlivý proces vyžaduje, aby rozhodnutia súdu boli zdôvodnené a presvedčivé. Prihliadajúc na vyššie uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania nespĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle 220 CSP (absentuje stručné a jasné objasnenie skutkového a právneho základu súdneho rozhodnutia) a preto ho možno považovať z pohľadu vyššie uvedeného za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces. Je tomu tak z nižšie uvedených dôvodov.

33. Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

34. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

35. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní, spravidla v spore, uspel, má, zásadne, právo na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchýliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka.

36. Zmyslom a účelom náhrady trov konania v konaní pred všeobecným súdom (vrátane pred exekučným súdom) je poskytnúť úspešnému účastníkovi alebo účastníkovi, ktorému to priamo priznáva zákon (v tomto prípade sa súdny exekútor považuje za účastníka konania pre ten úsek konania, v ktorom sa rozhoduje o jeho nároku na náhradu trov konania), náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musel alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusel zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom. Výnimky z tohto pravidla musí ustanoviť zákon (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy). Aj tieto výnimky sa musia uplatňovať len za splnenia všetkých zákonom ustanovených podmienok a skôr reštriktívne, napríklad takou výnimkou je nepriznanie náhrady trov konania podľa § 257 CSP. Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Teda základným meradlom pre nárok na náhradu trov je miera procesného úspechu vo veci. Podľa toho sa najprv určuje pomer úspechu, či neúspechu vo veci, a až keď došlo k pomernému rozdeleniu náhrady, vypočítajú sa skutočne vynaložené náklady, a to u tej strany, ktorej úspech bol vyšší a má teda nárok na ich náhradu.

37. Odvolací súd s poukazom na odvolacie dôvody žalovaného v časti náhrady trov konania uvádza, že ak súd prvej inštancie vzhľadom na postup podľa § 257 CSP (pričom vôbec necitovoval ustanovenie § 255 ods.1 CSP), ale neumožnil žalovanému vyjadriť sa k zamýšľanému postupu, odňal žalovanému tým legitímny nárok na náhradu vzniknutých trov konania, bez možnosti akejkoľvek obrany jeho práv. Rozhodovanie o náhrade trov konania je súčasťou súdneho konania, preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Či je základné právo na súdnu ochranu naplnené reálnym obsahom (čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 46 ods. 4 ústavy), určuje zákonná úprava náhrady trov konania obsiahnutá v Civilnom sporovom poriadku. Procesné predpisy, ktoré upravujú náhradu trov konania, preto treba vykladať v súlade s takto vymedzeným obsahom a účelom základného práva na súdnu ochranu. Ak súd má v úmysle použiť moderačné právo alebo ak ho niektorá zo strán navrhne, musí súd umožniť protistrane, aby sa k tomu vyjadrila (k zámeru, aj k dôkazom). Nie je možné, aby súd dospel k vnútornému presvedčeniu, že je potrebné aplikovať ustanovenie § 257 a strane, ktorá by inak trovy získala, to neoznámil a táto by sa to dozvedela až z rozhodnutia. Súd v prípade použitia ustanovenia § 257 je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Súd prvej inštancie žalovaného k aplikácii § 257 CSP explicitne nevyzval, a teda rozhodol spôsobom, ktorý je arbitrárný, a tým ústavne nesúladný, pretože nevytvoril procesný priestor umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanoviská k prípadnému použitiu tohto ustanovenia. Keďže takýto postup súdu prvej inštancie nie je možné v odvolacom konaní napraviť, odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil v časti výroku o trovách konania a vec mu vrátil v zrušenej časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

38. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods.2 CSP). V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať tak, ako je vyššie uvedené odvolacím súdom, opätovne rozhodne o nároku na náhradu trov konania, pričom sa vysporiada s námietkami odvolateľa uvedenými v odvolaní a svoje rozhodnutie odôvodní zákonným spôsobom tak, aby bolo v súlade s § 236 CSP.

39. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie o náhrade trov konania (§ 396 ods. 3 CSP).

40. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta Civilného sporového poriadku v spojení s § 3 ods. 9 posledná veta zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).